

Kancelář presidenta republiky

Spisy záležitosti přímo se týkající:

23432/26, 2458/27, 8333/29, 26403/48, 26484/46, 27621/46,
202395/55, 204093/57, 202037/57, 203472/58, 204130/58
204865/58, 202251/59, 203173/59, 203958/59, 200532/60

ARCHIV KPR

Leant. 839

Spisy záležitosti nepřímo se týkající:

Věc: Ředitelství státních loterií v Praze

Unifitai

inv. č. 2984

1.0333/2

Československá třídní loterie.

V. třída 20. čsl. třídní loterie započne již 5. dubna 1929.

Vylosování výher bude konáno 5., 6., 8., 9., 10., 11., 12., 15., 16., 17., 18., 19., 22., 23., 24., 25., 26., 29., 30. dubna a 2., 3., 4., 6., 7. a 13. května 1929.

Bude vylosováno celkem 76.000 výher a 1 prémie milion Kč v celkové částce 39,800.450 Kč.

Veškeré tyto výhry budou vyplaceny ihned po vylosování v hotových penězích bez jakékoli srážky.

Cena celého losu V. třídy 20. loterie i se zápisným 400 Kč, cena čtvrtiny losu se zápisným 100 Kč a cena jedné osminy 50 Kč.

21. čsl. třídní loterie započne již 17. června 1929 vylosováním výher I. třídy.

Vylosování výher 21. loterie bude se konati v následujícím pořadí:

17. a 18. června 1929	I. třída	4375 výher v částce 1,050.160 Kč,
15. a 16. července 1929	II. třída	4375 výher v částce 1,455.680 Kč,
13. a 14. srpna 1929	III. třída	4375 výher v částce 1,858.160 Kč,
9. a 10. září 1929	IV. třída	4375 výher v částce 2,257.600 Kč
a 9., 10., 11., 12., 14., 15., 16., 17., 18., 21., 22., 23., 24., 25., 29., 30., 31. října a 4., 5., 6., 7., 8., 9. a 14. listopadu 1929		

V. třída 70.000 výher a milionová prémie v částce 37,019.200 Kč.

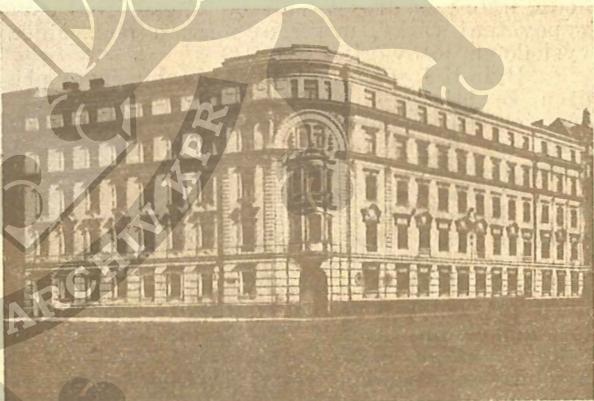
Uhrnem bude v 21. loterii vyplaceno úplně beze srážky 87.500 výher a prémie v celkové částce 43,640.800 Kč.

Cena celého losu I. třídy 21. loterie i se zápisným 80 Kč, cena čtvrtiny losu 20 Kč a jedné osminy 10 Kč.

Československá
třídní
loterie

Tahy každý měsíc.

Ředitelství státních loterií v Praze I., Kozí nám. 4.

Již v dávných dobách starověku bývalo losování prostředkem k rozhodování různých, namnoze důležitých otázek veřejných i soukromých.

Tak Řekové i Římané rozhodovali často losem, šlo-li o rozdělení veřejného statku nebo výlečné koristi, měl-li být rozhodnut spor mezi stranami, šlo-li o obsazení úřadů, o volby a podobně.

Rozhodnutí získané tímto způsobem nebylo považováno za pouhou náhodu, nýbrž za projev vůle bohů, za řízení osudu. Ba i otázky velmi důležité, vypovězení války, uzavření míru a pod., činěny byly mnohdy závislými na výsledcích losování.

Byla-li losování bráno v úvalu často při řešení otázek veřejných, není divu, že jej bylo používáno hojně i v životě soukromém, mimo jiné i při různých hrách, pokud je zákony připouštěly, tak na př. ve hrách statečnosti (ludi qui virtutis causa fiunt), při různých hrách pořádaných v římských domácnostech a podobně.

Zvláště však ve středověku a na počátku novověku, doznavají různé druhy her odvážných jakož i sázek velikého rozšírení. Jejich kolébkou jest většinou Italie, kde pořádána různá slosování a přijímány sázky na volbu nebo úmrtí papeže, na volbu senátorů, narození následníka trůnu atd. Zajímavé jest, že pohledávky z takových her a sázecky byly žalovatelné. Ze sázecky, uzavírané při volbě senátorů v Janově, kteří určováni byli losem, vyvinula se pravděpodobně časem t. zv. číselná loterie. Jest známo, že již koncem středověku docházelo často ke slosování movitých věcí. Podnět k němu zavdávalo mnohdy nahromadění velikých zásob (zboží) na určitém místě, obyčejně v některém přístavném městě, jež nebylo lze pro nedostatek dopravních prostředků nebo vadný stav silnic rozvésti a tudíž zpeněžiti. Kupej, jimž zboží náleželo, připadli na myšlenku rozdělit své zásoby na menší skupiny a tyto rozlosovati na základě poukázek, rozprodaných mezi místní občany.

Podobné věcné loterie vyskytovaly se v dobách těch velmi často. Jelikož se však mnohdy stávalo, že vydáváno bylo zboží méněcenné nebo daleko větší počet poukázek, než jaký odpovídal ceně zboží, bylo nutno záhy zavést nad těmito slosováními úřední dozor. Tím nabyla slosování rázu veřejného. Loterie tyto mění se časem v loterie peněžní a to zvláště tehdy, když počíná je pořádati panovník vztažně stát. Podnikání jich vyhražují si záhy totiž panovníci jednotlivých zemí pro sebe, loterie stávají se takto t. zv. regálem. Zajímavým je, že technické provedení loterií, pořádaných v XVI. a XVII. století, blíží se již značně loteriím dnešním. K slosování používalo se dvou uren. Do jedné vkládány jednak svitky, opatřené ciframi, označujícími výhry (schedulae beneficiatae), jednak svitky prázdné (schedulae biancae), do druhé urny vkládány byly pak svitky, opatřené čísly herních poukázek (losů) nebo přímo jmény hráčů. Z každé urny táhlo se vždy současně po jednom svitku. Výherce mohl si výhru většinou na místě samém vyzvednouti.

Nejstarší loterie veřejná (státní) pořáданá byla pokud známo v r. 1530 ve Florencii k úhradě státuých potřeb. Ve století XVII. doznávají loterie již různých forem a jsou namnoze kombinovány s jinými smlouvami a pod. Vlach Toný učinil v té době na př. předmětem výhry doživotní důchody, při čemž výhercům, kteří druhé přežili, připadl důchod osob předemřelých.

Z Italie šířila se loterie do Španělska a Francie. Ve Francii pořádána byla prvá loterie v r. 1572 k vybavení chudých nevěst.

Loterie doznávaly během času různých forem a kombinací. Z loterií peněžních dosahly největšího rozšíření loterie číselná a třídní. V loterii číselné tažen jest obyčejně určitý počet čísel (zpravidla 5 z 90) a to v jednom slosování, sázky připoštěny jsou v různé výši. Loterie tato z důvodů sociálních byla v řadě států (i u nás) zrušena. Loterie třídní nazývána byla též loterií holandskou, kde byla nejdříve, a to již ve století XVI., zavedena. Její výnos byl určen na veřejné účely. V Anglii byla pořádána první třídní loterie roku 1569 (výtěžek byl určen na udržování mořských přístavů), v Německu v roce

1610. Výtěžek prvej loterie, pořádané v Hamburku, byl určen pro postavení polepšovny. Po Hamburku zavedl značný počet německých měst svou vlastní loterii, které byly později zase zrušeny. Té doby jsou v Německu pruská, saská a hamburská loterie. Kromě toho ještě trídní loterie zavedena i v Maďarsku (od roku 1897), dále v Polsku, Jugoslavii a Dánsku. V Rakousku pořádána byla první trídní loterie již počátkem století XVIII. Další pak za vlády císaře Josefa II. Loterie tyto skončily však neúspěchem. Teprve v roce 1913 přikročeno v Rakousku znova k zavedení trídní loterie.

V trídní loterii jsou losy rozděleny na několik skupin (tříd) — u nás t. č. na pět —, které mají samostatné tahy, avšak souvisejí mezi sebou tím, že hráč, pak-li v jedné třídě nevyhraje, může pokračovat ve hře v dalších třídách a to za podmínek herním plánem stanovených.

Čsl. trídní loterie byla zavedena za současného zrušení číselné loterie, v.l. nař. z 28. II. 1919, č. 109 Sb. z. a n., a pro veškerou správu trídní loterie zřízeno za prvního ministra financí, dra Al. Rašína, jako úřad pro celé státní území republiky Československé loterní ředitelství (nyní ředitelství státních loterií) v Praze, které zahájilo svou činnost dne 1. III. 1919.

Podle intencí, vyslovených ministrem financí drem Al. Rašinem, měla čsl. trídní loterie sledovat dvojí cíl: jednak zabránit, aby naši příslušníci nehráli v cizině a peníze za losy neplynuly do ciziny, jednak, aby trídní loterie poskytovala státu určitý zdroj příjmu, kterého by jinak docílovala cizina.

I. loterie byla pořádána v II. pololetí roku 1919 a postupně každý rok dvě loterie: v roce 1920 II. a III., v r. 1921 IV. a V., v r. 1922 VI. a VII., v r. 1923 VIII. a IX., v r. 1924 X. a XI., v r. 1925 XII. a XIII., v r. 1926 XIV. a XV., r. 1927 XVI. a XVII., r. 1928 XVIII. a XIX. a r. 1929 XX. a XXL loterie.

Pro poměr hráče ke státní správě jako pořadatelů trídní loterie jest rozhodným herní plán, v němž na první straně jest uveden počet vydaných losů a podrobný seznam všech výher a dnů tažebních, Na zadní straně je pak uvedeno, jaká práva má hráč z účastenství na hře. Odklad stanovených terminů

tažebních se nepřipouští. Každý hráč má nárok na herní plán, jejž státní správa vydává prodejnám třídní loterie zdarma.

K rozprodeji třídních losů jsou zřízeny prodejny a podprodejny třídní loterie. Prodejen jest v celé republice té doby 320.

Prodejny neprovozují prodej losů jako svobodnou živnost, nýbrž jen na základě úředního povolení, o něž musí být předem zažádáno u ředitelství státních loterií.

Majitel prodejny musí prokázati bezúhonnost, dále určité schopnosti k vedení prodejny, musí státní správě složiti předepsanou kauci, jež ručí nejen za jeho závazky vůči ředitelství státních loterií, ale i za rádné vyplácení výher hráčům. Prodejny používají k rozprodeji losů též předem schválených podprodejen, které jsou jejich zmocnenci a za něž ručí majitelé prodejen.

Losy třídní loterie vydává státní správa (ředitelství státních loterií). Každý los musí obsahovatí vedle předepsaných úředních náležitostí též obchodní razítko prodejny a snímkový podpis majitele prodejny nebo jeho zástupce (správce). Tím přejímá prodejna vůči hráči plnou odpovědnost za pravost losu.

Aby se hry mohli účastnit i méně majetní, vydávají se vedle celých losů i čtvrtinky a osminky. Celé losy jsou opačeny v pravém rohu jen číslem, kdežto čtvrtinky velkými písmeny A—D a osminky malými písmeny a—h. Z výhry náleží výherci samozřejmě při čtvrtinkách a osminkách losu jen poměrná její částka, odpovídající jeho díle losu.

Čísla netažených losů dávají se v dalších třídách do prodeje a má každý hráč právo obnoviti svůj los u prodejny nebo podprodejny za příslušný vklad.

Nemůže-li prodejna nebo podprodejna vydati los hraného čísla (od II. do V. třídy), jest povinna dátí hráči pro příslušnou třídu dva jiné losy ve stejné hodnotě zdarma nebo, nemá-li je, musí dátí náhradu ve výši dokupní ceny.

Cenu losu nesmí prodejna ani zvýšiti ani snížiti.

Koupí-li si hráč v II.—V. třídě los, na nějž dosud nehrál, musí doplatit cenu losu za všechny předchozí třídy.

Tah se koná v tažební síní ředitelství státních loterií v Praze I., Koží nám., č. 4., a to veřejně před úřední komisi, k tomu účelu stanovenou, ve dnech, které jsou udány v herním plánu. Větší část tažební síně jest vyhrazena obecenstvu, reportérům časopisů a prodejnám a menší část téže, oddělená od ostatní části zábradlím, jest určena pro úřední tažební komisi. Tato část jest vyvýšena, aby obecenstvo mohlo pohodlně sledovat tažební děj.

Tažební kola (jedno pro čísla losů, druhé pro stanovené výhry) jsou zhotovena ze silné mosazné kostry, jež jest vyplňena silným broušeným sklem, takže jest viděti do nich ze všech stran. Dvírky těsně doléhajícími vsypou se do kol svítky číselné a výherní. Tyto svítky tvoří se z proužků bílého papíru o 8 cm šířky a o 2 cm výšky, na nichž jsou vytiskena jednotlivě jednak čísla všech losů, které se súčastní slosování (číselné svítky), jednak výhry, jež mají být dle herního plánu při dotyčném tahu vylosovány (svítky výherní). Proužky (svítky) se kontrolují úřednictvem v ředitelství státních loterií dříve, než se vsypou do kol a uschovávají se v zásuvkách, k tomu účelu zvláště zhotovených. Před vsypáním číselných a výherních svítků do kol přesvědčí se předseda komise, zda jsou všechny svítky v zásuvkách a jest každému přítomnému volno přesvědčiti se na vlastní oči o tom, že jeho číslo losu bude vsypáno do kol. Číselné svítky vsypou se před počátkem tahu I. třídy pro všechn pět tříd na jednou, kdežto výherní svítky vždy před počátkem příslušné třídy.

Tah se koná tím způsobem, že se vytáhne po jednom číslu a jedné výhře, oba tyto svítky se vyvolají a ihned navlékají na motouz, jenž po 100 svitečích se spojí olověnou plombou. Svítky takto navléknuté tvoří důkaz o tom, které číslo a výhra byly taženy. Po 100 tazích otáčí se tažebním kolem tam i zpět několikrát tak, aby se svítky náležitě promíchal. Kola po tahu se zapečetí trojí pečetí a uloží se do bezpečné úschovy.

Vedle výher poskytuje čsi. třídní loterie svým hráčům též premie. T. č.

připadá premie 1,000,000 Kč automaticky na poslední výhru každé V. třídy té které loterie, jež činí nejméně 2,000 Kč. Je-li proto tažena (jako poslední) výhra s částkou 2,000 Kč, připadne na tažený los 1,002,000 Kč, a připadne-li tímto způsobem premie na los, vyhrající 1,000,000 Kč, vyhrává tento los celkovou částku 2,000,000 Kč.

O tažebních výsledcích vydává ředitelství státních loterií úřední slosovací listinu, která ještě týž den, kdy tah se konal, je odesílána všem prodejnám v celé oblasti republiky a kromě toho jsou větší výhry hlášeny radiem po 12. hod. polední. Jediné antentickými jsou úřední slosovací listiny. V V. třídě vydávají se každý den denní slosovací listiny a po skončených tazích této třídy vydává se kromě toho ještě úhrnná slosovací listina za celou V. třídu. Vedle toho uveřejňují denní listy o své újmě, tedy neúředně, jednotlivé výsledky tažební.

Veškeré výhry třídní loterie se vyplácí v hotovosti, bez jakékoliv srážky, aniž výherce je povinen, jako tomu je v cizích loteriích, platit značný poplatek z výhry. **Obdrží** tudíž každý výherce v každém případě výhru plně vyplacenou. Prodejny (podprodejny) vyplácí pouze ony výhry, jež činí u celého losu nejvýše 2,000 Kč, u poloviny losu 1,000 Kč, u čtvrtiny losu 500 Kč a u osminy losu 250 Kč, kdežto ředitelství státních loterií v Praze vyplácí veškeré výhry nad tyto částky.

Ztráta výherních losů neznamená ještě ztrátu výhry, oznámi-li hráč tuto ztrátu v propadné lhůtě své prodejné (podprodejné). Výhra v takovém případě může být ovšem vyplacena jen na kvitance, jež nahražuje výherní los.

Stížnosti hráčů proti prodejnám nebo podprodejnam jest podávatí u ředitelství státních loterií, které je náležitě vyšetří a dle okolností sjedná nápravu a hráče vyrozumí o tom, co zařídilo.

Každoročně 1. února a 1. srpna
až do roku 1946 konají se výherní a umořovací tahy

STÁTNÍCH STAVEBNÍCH LOSŮ PREMIOVÝCH.

Nominale celých losů Kč 500,—, pětiňek Kč 100,—. Při každém tahu vylosuje se celkem 1433 výher za Kč 8,000.000,— a to:

Hlavní výhra	Kč 1,000,000,—
2 výhry po	500.000,—
10 výher	100.000,—
20	50.000,—
50	20.000,—
50	10.000,—
100	5.000,—
200	2.500,—
1.000	1.500,—

Do konce slosování bude vylosováno v 35 výherních tazích celkem ještě za Kč 280,000.000,— výher.

Za losy umořené vyplatí se jmenovitá hodnota i s 2% úrokem od roku 1921. Do konce slosování budou veškeré losy umořeny. Výherní list umořeného losu zúčastní se všech dalších tahů výherních.

**Losy lze koupiti u každého peněžního ústavu (závodu)
i u poštovního úřadu šekového v Praze a v Brně.**

21

D-6403/46
VY

V Praze dne 12.března 1946.

KANCELÁŘ PŘESIDENTA REPUBLIKY

23.IV.46 D 06484/46

Záznám.

PŘÍLOHY:

3

Dostavili se ke mně z ředitelství státních loterií pp. ředitel Stibrál a předseda Závodní rady p. Tlapák.

Sdělili mi, že pouštějí právě do oběhu novou státní loterie, zvlášť dobře dotovanou, ve prospěch výstavby Lidic a Ležáků. Očekávají z této loterie výtěžek alespoň 3 miliony Kč pro zmíněný účel. Rádi by odevzdali panu presidentu republiky los čís.1 na znamení úcty, ale také s prosbou, aby pan president se nechal při tom filmovat, čehož by pak použili k propagaci loterie.

Sdělil jsem jim, že nevím, jaké je stanovisko pana prezidenta k loteriím vůbec, ale přijme-li je pan president, že by nebylo proti filmování námitek, když jde o tento účel.

Z rozhovoru jsem se dověděl, že loterie jsou velmi cenným zdrojem státních příjmů, protože z třídní loterie/kromě dobročinných/ přináší státní pokladně za rok asi 30 milionů Kč / v letech předválečných výtěžek byl skoro dvojnásobný./

Telefon Ředitelství státní loterie je 609-90.

Stibrál

✓ Blahopřeňu za D-66

J.Smutný.

Spisovna.

Doslo:

Daloženo 23. IV. 1946

Pan prezident ředitel

PPS M 3

SLOSOVACÍ PLÁN

39. STÁTNÍ DOBROČINNÉ LOTERIE

pořádané ve prospěch Lidlu, Ležáků a jiných obcí v republice, obdobně zničených nacistickým násilím. Loterie obsahuje 600.000 losů s čís. od 1 - 600.000.

Tah koná se veřejně dne 6. června 1946 o 18. hod. v fažební síni ředitelství státních loterií v Praze I., Kozí ul. č. 4.

Cena losu 10,- Kčs.

Loterie obsahuje **61.222** výher a prémii v hotových penězích úhrnem **2,000.000 Kčs.** - Herní plán dobročinné loterie:

Výhry:	1	200.000 Kčs
	1	100.000 Kčs
	1	50.000 Kčs
	2 po 20.000 Kčs	40.000 Kčs
	5 po 10.000 Kčs	50.000 Kčs
	10 po 5.000 Kčs	50.000 Kčs
	12 po 4.000 Kčs	48.000 Kčs
	15 po 3.000 Kčs	45.000 Kčs
	20 po 2.000 Kčs	40.000 Kčs
	25 po 1.000 Kčs	25.000 Kčs
	40 po 500 Kčs	20.000 Kčs
	50 po 400 Kčs	20.000 Kčs
	80 po 300 Kčs	24.000 Kčs
	160 po 200 Kčs	32.000 Kčs
	200 po 100 Kčs	20.000 Kčs
	600 po 50 Kčs	30.000 Kčs
	60.000 po 20 Kčs	1,200.000 Kčs
	a prémie	6.000 Kčs

61.222 výher a prémie **2,000.000 Kčs**

Losy lze koupiti u ředitelství státních loterií v Praze I., Kozí ul. č. 4, v prodejnách týdenní loterie, v trafikách, u poštovních, berních, železničních a jiných státních úřadů.

Jeden los může docílit i dvou výher.

Úřední slosovací listina bude vydána den po tahu a zaslána bez vyzvání všem prodavačům, aby do ní mohli hráči bezplatně nahlédnouti.

Veškerých 61.222 výher a prémie budou vyplaceny v hotových penězích po sráze 25% poplatku z výher.

(nař. ze dne 28. srpna 1916, ř. z. č. 281).

Výhry vyplatí doručitelem tažených losů pokladna ředitelství státních loterií v Praze I., Kozí ul. 4 počínajíc dnem 21. června 1946 v úředních hodinách od 8--12.

Státní pokladna ručí za řádné vyplacení výher.

Všechny výhry, které by z jakéhokoliv důvodu nebyly vyzdvíženy ve třech měsících po tahu, t. j. do dne 6. září 1946, propadnou ve prospěch dobročinného podniku.

Prodávat losy za vyšší cenu nebo vydávat poukázky na dílčí losy jest zakázáno.

Nastanou-li mimořádné okolnosti (vyšší moc atd.), může být tato dobročinná loterie zastavena. Strany nemohou činiti z tohoto zastavení nárok na náhradu škody nebo jiné právo.

V PRAZE, v lednu 1946.

Ředitelství státních loterií v Praze.